

3.1 Četvoro-stepena metoda

Gledano uopšte, četvoro-stepena metoda jeste jedna metoda praktične nastave, koja brzo ulazi u obradjenje nastavne jedinice. Tako se prelaz na drugi stepen nastave obavlja samo tada kadasi prethodni stepeni shvaćeni i usvojeni od svih učesnika.

Primenu ove metode nikada ne treba vršiti šematski, već uvek u zavisnosti od aktuelnog nastavnog procesa. Moguće je, a često se u praksu ubacuje i jedinstvo drugog i trećeg stepena.

Prednosti četvoro-stepene metode

- Hod korak po korak
- Ušteda vremena
- Brzo postizanje veština i dobrih nastavnih rezultata

Ova metoda je prvenstveno dobra za početni stepen školovanja.

Praktična vežba uvek se treba detaljno pripremiti. Tokom pripreme uvek treba planirati cilj nastavnog sadržaja i odrediti mesto i vreme u radionici.

Paniranje praktične nastave vezano je sa ovde spomenutim tačkama, treba sačinjavati u pismenoj formi. Sticanjem iskustva može doći do smanjenja obima pismene pripreme.

Ali ne treba u potpunosti odbaciti pismenu pripremu.

Kao što možete zapaziti u sledećem vežbanju, četvoro-stepena metoda kao jedna „klasična“ metoda je pogotovo odgovarajuća za direktno postizanje i usvajanje cilja praktične nastave.

3.1 Četvoro-stepena metoda

Četvoro-stepena metoda se sastoji od sledećih koraka:

1. Motivacija i priprema učenika
2. Demonstracija i objašnjavanje
3. Dozvoljavanje izvodjenja proba
4. Vežbanje i utvrđivanje

I Step

Nova stvar (n.pr. jedan deo opreme) se prezentuje od strane nastavnika, novi rad će se zapisivati i opisivati.

II Step

Nučeno će se demonstrirati i objašnjaviti korak po korak. U toku praktičnog primera objasnite tri pitanja:

- Šta treba raditi?
- Kako treba raditi?
- Zašto treba ovako raditi?

U ovom stepenu ukažite učenicima pažnju na tipične greške!

III Step

Učenik se trudi da imitira rad. Nastavnik je stalno tu prisutan, upada i koriguje (ispravlja) u slučaju potrebe.

IV Step

Čestim ponavljanjima u radu, učenik treba da postigne potrebnu sigurnost u toku izvodjenja nastavnog procesa. I u ovoj fazi nastavnik se brine o učeniku, pomažući mu savetima i vaspitanjem.

Primer praktične nastave u radionici autoservisa

Tema:	Zamena gume jednom motornom vozilu
<u>Ciljevi praktične vežbe:</u>	
Psihomotorički:	Učenik treba da bude u stanju da obavi zamenu gume na motornom vozilu.
Obrazovni:	Da učenik bude u stanju sa opiše i objasni neophodno poslove i postupke i da se upozna sa zatižnim merama
Vaspitni:	Da usvoji mere zaštita
Učenik:	U prvoj godini školovanja
Nastavna metoda:	Četvoro-stepena metoda
Sredstva za rad:	Objekti i pribor za rad
Planirana kontrola nastavnog cilja:	Faze u radu da se iskažu usmeno (verbalno) Praćenje imitiranja i vežbanja od strane nastavnika (instruktora)

Stepen	Faze i sadržaj nastave	Napomene	Vreme
1. Prva priprema	Nastavnik priprema stanje školovanja: - On zahteva odgovarajuće poruke od nekog klijenta - On se stara da se nastava u radionici izvodi bez grešaka	Princip sistematičnosti Princip praktične primene	2'
	Nastavnik priprema učenika: - govori o značaju opremljenosti sa ispravnim gumama, - nabraja nastavne ciljeve i dozvoljava ma da ih ponavlja	Od opšteg ka posebnom Usmerenost ka nastavnom cilju Princip aktivnosti u nastavi	
	Nastavnik utvrđuje učenička predznanja: - Procena opremljenosti nastavnog objekta? - Dozvoliti izveštavanje, staranje - greške Kasnije, u toku vežbanja, razgovarati u vezi s tim	Od poznatog ka nepoznatom	2'
	Nastavnik podudjuje interes kod učenika, naglašavajući i mogućnost zamenu gume i na njegovom porodičnom vozilu.	Stvaranje voljnih efekata Isticanje korisnih aspekata	
	Nastavnik pobudjuje samosvest i odgovornost kod učenika u vezi sa bezbednošću klijenta, korisnika vozila.	Podsticanje lične odgovornosti	
	Nastavnik dozvoljava nabranje potrebnog alata za rad i moli učenike da obezbede ta sredstva.	Princip nezavisnosti	

Stepen	Faze i sadržaj nastave	Napomene	Vreme
2. Demonstracija i objašnjavanje	Nastavnik demonstrira ceo zadatak jednom normalnom brzinom i moli učenike da oni samo gledaju.	Princip opažanja Bliskost sa realnošću	3'
	Dogadjai korak po korak: 1. Prvi korak - Uklanjanje poklopca na točku i pažljivo čuvanje istog - Oslobadjanje priteznih šrafova, - Obezbedjenje vozila od slobodne kretnje, - Podizanje vozila.	Princip postupnosti korak po korak	2'
	Nastavnik postepeno razvija dogadjaje po fazama, objašnjavajući istovremeno šta to on radi, kako to on radi i zašto to on radi na ovaj način. Posle svakog koraka on izlaže usmeni zaključak o događaju i, ako ima potrebe, postavlja i pitanja. 2. Drugi korak - Uklanjanje priteznih šrafova i pažljivo čuvanje istih - Skidanje gume, kontrola stanja, - Kontrola nove gume, pisanje beleške, - Postavljanje gume, lako zatezanje šrafova 3. Treći korak - Spuštanje vozila - Čvrsto pritezanje šrafova, - Postavljanje poklopca na točku.	Razvoj posla Mere bezbednosti, gume netaknute? Princip pažljivosti	2' 2'
3. Dozvoliti imitaciju	Učenik imitira radne korake i objašnjava iz ugla njegovog učešća u vežbi: šta on to radi, kako on to radi i zašto to on radi na ovaj način. Vodi računa o besbednosti i panji. On može postavljati pitanja. Nastavnik opaža i koriguje, ne iznoseći kritike.	Nastavnik se stara o pažljivoj upotrebi imovine klijenta: Lagano postavljanje gume, poklopca i šrafova na točku.. Princip motivisanosti	10'
4. Dozvoliti vežbanje	Učenik najpre iznosi usmeno izlaganje o čitavom događaju, objašnjavajući istovremeno način rada. Zatim nastavnik dozvoljava učenicima da izvede nekoliko vežbi, osmatra i upućuje pohvale u slučaju napredovanja u vežbanju. Ukoliko dodje do umora ruku, ne dozvoliti dalje vežbanje, u protivnom gubi se motivacija.	Princip reflektivnosti Princip obezbedjivanja uspeha Prihvatanje kao motivacija	10'